

زندگی ایران

کارواشتغال

ظرفیت‌های بی‌نظیر اشتغال

وقتی درباره وضعیت صنایع در استان گیلان در اینترنت جست و جو می‌کنید، با چنین جملاتی روبه‌روی می‌شوید: گیلان با تنها ۳۷/۷درصد جمعیت شهری به دلیل تراکم بسیار بالای جمعیت روستایی و سطح نسبتاً پایین صنعتی‌سازی، یکی از شهری‌شده‌ترین استان‌های ایران است. تقریباًهیچ منبع معدنی مهمی ندارد و عمده صنایعش محصولات کشاورزی را فرآوری می‌کنند. واقعیت اما چیزی فرای این جملات است و باید گفت صنعت در گیلان پیشینه تاریخی دارد. طبق اسناد تاریخی احداث کارخانه ابریشم کشتی در شهر رشت در حدود ۱۰سال قبل آغاز شد و تا امروز ادامه داشته است.

گیلان دارای یک شهر صنعتی و همچنین ۳۵شهرک صنعتی است. در مراکز صنعتی گیلان محصولات شیمیایی، پلاستیکی، فلزی، دارویی نساجی، غذایی و... تولید می‌شود. جالب است بدانید در صنایع سلولزی، گیلان به عنوان یک قطب شناخته شده و با تولید پنج میلیون متر مکعب در سال رتبه نخست تولید این محصول در کشور را به دست آورده است. البته شرایط جغرافیایی و اقلیمی گیلان برای پیشرفت در این صنعت بسیار مؤثر بوده است. صنعت‌گیلان در حوزه فولاد هم حرف‌هایی برای گفتن دارد. این‌که این استان کنار دریا واقع شده، فرصتی است که می‌توان روی آن برای صنایع آب بری همچون فولاد سرمایه‌گذاری کرد.

البته کارخانه‌های متعددی همچون پوشش، فرش گیلان و رشت الکتریک هم در این استان وجود داشته که در دو دهه گذشته تعطیل شده است.

کارخانه پوشش رشت حدود ۳۰۰۰کارگر داشت که متأسفانه بعد از تعطیلی کارخانه از کار بیکار شدند. این کارخانه یکی از بزرگ‌ترین تولیدکنندگان حوزه ابریشم، نخ و پارچه بود.

البته پس از زمان بسیار طولانی با حضور ابراهیم رئیس، رئیس وقت قوه قضاییه در گیلان، مشکلات کارخانه مورد بررسی قرار گرفت و در جهت احیای مجدد آن اقداماتی صورت گرفت. یکی دیگر از شرکت‌های مهم گیلان که در ۲۵سال گذشته به تعطیلی کشیده شده، کارخانه رشت الکتریک بود. این کارخانه حدود ۲۰۰۰کارگر داشت اما متأسفانه پس از واگذاری نادرست، مدیران وقت آن را تعطیل کردند و دست به تخریب این کارخانه زدند. رئیس وقت قوه قضاییه پس از بازدیدی که از کارخانه رشت الکتریک داشت، رئیس دادگستری گیلان را مکلف کرد با به‌کارگیری یک تیم قضایی مجرب برای پیگیری و برخورد با متخلفان تعطیلی کارخانه.

استان‌گیلان از سویی باتوجه به شرایط آب و هوایی مناسب می‌تواند میزبان صنایع غذایی، دارویی و نساجی هم باشد. نیروی انسانی تحصیلکرده و زنده هم در استان گیلان بسیار وجود دارد که می‌توانند در حوزه‌های یاد شده بسیار تأثیرگذار باشند. تقویت صنایع در استان گیلان می‌تواند باعث ورود محصولاتشان در بازارهای جهانی از طریق گمرک منطقه آزاد انزلی باشد.

طبق آمار منتشرشده در دهه‌۹۰، نرخ بیکاری در استان گیلان حدود ۱۱درصد بوده که گفته می‌شود با تلاش‌های صورت‌گرفته به حدود ۱۰درصدتقلیل یافته است. مدیران رده بالای استانداری گیلان معتقدند در سال‌های اخیر با ابلاغ سیاست‌های اصل ۴۴ و همچنین قانون‌های حمایتی از سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی زمینه برای افزایش مشارکت در بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری به وجود آمده است. ۱۰درصد واحدهای غیرفعال را احیا کنند.

موضوع دیگری که سایه برسر اشتغال استان گیلان انداخته و تهدید جدی برای آن محسوب می‌شود، بحث قاچاق کالااست که دودش به چشم تولیدکنندگان می‌رود.

با همه اینها که گفته شد و اشاره به ظرفیت بزرگ صنایع در گیلان برای اشتغال‌زایی به نظر می‌رسد مهم‌ترین ظرفیتی که شایسته است از آن برای اشتغال‌زایی و درآمدزایی استفاده کرد، ظرفیت بی‌نظیر گردشگری است و باوجود آن‌که سالانه پنج میلیون گردشگر را جذب استان می‌کند اما هنوز مورد بهره‌برداری درست و اصولی قرار نگرفته است.

متأثر از این زمین‌لرزه بودند، وارد شد و حدود ۵۰۰هزار نفر نیز بی‌خانمان شدند. این زمین‌لرزه مهیب و ویرانگر جای خود را در فرهنگ ایران هم باز کرده است؛ آنجا‌که هنرمندی چون عباس کیارستمی را آنچنان تحت‌تاثیر قرار می‌دهد تا ایده ساخت فیلم « زندگی و دیگر هیچ» را از همین رخداد بگیرد و آن را بسازد.

اندرحکایت توانایی شگفت‌انگیز ما برای تخریب بهترین طبیعت‌ها

راه‌اندازی کارخانه‌های زباله‌سوزی که مدت‌هاست در برنامه‌های کاری استان است، اقدام کنند تا مردم سراوان را از شر آلودگی پسماندها برهاند.

روزی که دریای خزر تمام شود

کاهش تراز آب دریای خزر از دیگر چالش‌های محیط‌زیستی استان گیلان است. معمولاًکشورهایی که در کنار دریاها قرار گرفته‌اند برنامه‌ای برای سازگاری با دریا و همچنین جلوگیری از کاهش تراز آب دریا در دستور کار دارند اما در منطقه دریای خزر اوضاع نگران‌کننده است و افت سطح تراز آب دریای خزر وجود دارد. برداشت آبی که از رودخانه‌های اطراف دریای خزر برای تامین آب‌شرب و کشاورزی صورت می‌گیرد باعث شده آب قابل ملاحظه‌ای به دریای خزر نرسد و با جریان نداشتن تازه آب دریای خزر به موقعیت خشک‌زایی برسد. از راهکارهایی که برای مقابله با کاهش تراز آب دریای خزر که موردتوجه کارشناسان قرار گرفته در وهله‌اول موضوع سازگاری است. سازگاری یعنی این‌که مردم اطراف دریا باید خودشان را با شرایط محیط سازگار کرده و از هرگونه دخل و تصرف در دریا پرهیز کنند. انتقال آب دریای خزر یکی از این دخل و تصرف‌هاست که در صورت اجرا می‌تواند ضربه جبران‌ناپذیری به حیات این دریا وارد کند. به‌طور مثال ظرفیت صیادی را به‌شدت کاهش داده و تولید موادغذایی دریایی را تحت‌تاثیر قرار دهد و حتی ممکن است باعث کاهش میزان رطوبت و بارندگی شود و خدمات گردشگری دریایی را نیز تحت‌تأثیر قرار خواهد دهد.

آتش جهالت در دل جنگل‌ها

آتش‌سوزی عمدی هم از چالش‌های محیط‌زیستی استان گیلان است که عمدتاً با هدف زمین‌خواری توسط گروهی از اختلال‌گران صورت می‌گیرد. مدتی قبل عده‌ای سودجو با هدف تغییر کاربری، قسمتی از تالاب انزلی را طعمه حریق کردند و مشکلات بسیاری را در این منطقه سبب شدند. عملکرد این سودجویان باعث شد زندگی پرندگان و جانورانی که در حاشیه تالاب انزلی زندگی می‌کنند مورد تهدید قرار گیرد. حسین کشت‌پرور از فعالان محیط‌زیستی در این باره به ما می‌گوید: بسیاری از آتش‌سوزی‌ها در شمال کشور و استان گیلان منشأ انسانی دارد و این کار ممکن است سهوی یا عمدی باشد. گرچه بررسی آتش‌سوزی‌های اخیر گیلان نشان می‌دهد که حریق‌های به‌وجود آمده عمدی بوده است.

این فعال محیط‌زیستی می‌گوید: باید به مردم بومی و حاشیه‌نشینان کنار

جنگل‌ها آموزش‌های لازم ارائه شود و در جهت حفظ جنگل فرهنگ‌سازی

کنیم. از سوی دیگر باید امکانات جدیدی هم برای مهار آتش‌سوزی در کشور

تهیه شود تا بتوان از ظرفیت این امکانات جدید مانند هواپیماهای آبیاش

برای مهار آتش‌سوزی جنگل‌ها در کوتاه‌ترین زمان ممکن بهره‌مند شویم.

کشاورزی

تمام شده این محصول جوابگوی پرداخت دستمزد کارگران و دیگر هزینه‌ها نیست. در کنار همه اینها در بعضی از مواقع با کمبود آب زراعی مواجهیم و این موضوع، چالش

و مشکل بزرگی برای برنج‌کاران شده است.

ناصری درباره کشت مکنایزه برنج در شالیزارهای گیلان هم می‌گوید: ما هم به نتایج مطلوب و صرفه‌جویی‌های استفاده از کشت مکنایزه واقفیم ولی برای کشت مکنایزه در مزارع خود نیازمند مساعدت‌های مالی و همچنین آموزش‌های لازم دراین‌باره هستیم.

این کشاورز گیلانی با بیان اینکه خانواده کشاورز برنج‌کار تنها منبع درآمدش همین کاشت برنج است، گلایه می‌کند

که واردات بی‌رویه برنج رونق کشاورزی را از بین می‌برد و اقتصاد خانواده‌های برنج‌کار را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد؛ حال

آنکه همچنان ادامه دارد.

بی‌آبی، دامن زیتون را هم گرفته است

شهرستان رودبار در گیلان قطب اصلی تولید زیتون کشور است. بسیاری از مردم شهرستان رودبار به واسطه این محصول استراتژیک کسب معیشت می‌کنند. متأسفانه در چند سال اخیر مشکلات بسیاری برای کشاورزان زیتون‌کار رودباری به‌وجود آمده است. یکی از این مشکلات کمبود آب و بروکراسی اداری برای تخصیص اراضی برای کشت زیتون بوده است. آب باران و سپیدرود دو منبع تامین آب باغات زیتون گیلان است. محمد فتی، زیتون‌کار رودباری به ما می‌گوید: از سال‌ها قبل آفت مگس زیتون وارد باغات کشت زیتون شد و آسیب‌های زیادی به محصولات ما وارد کرد که البته با اقدامات مسوولان وقت جهاد کشاورزی راهکارهایی برای مبارزه با این آفت درنظر گرفته شد.

درخصوص مشکلات زیتون‌کاران رودباری با مهرداد گودرزوند چگینی، نماینده مردم رودبار در مجلس هم گفت‌وگو کردیم. چگینی خشکسالی، کمبود آب و صادرنشدن مجوز برداشت آب را ازجمله مشکلات زیتون‌کاران دانسته و می‌گوید: این مشکلات باعث کاهش شدید برداشت زیتون در رودبار شده و کسب‌وکار مردم این منطقه را تهدید می‌کند.

منطقه پرتراکم از نظر جمعیت اتفاق افتاد، به‌طوری‌که علاوه بر روستاهای موجود در منطقه چند شهر مهم کشور نیز تحت‌تأثیر آن قرار گرفتند. در این زمین‌لرزه علاوه بر حدود ۳۷هزار نفر که جان خود را از دست دادند، بیش از ۲۰۰هزار واحد مسکونی تخریب‌شده و خسارات عمده‌ای به تأسیسات و اماکن عمومی در استان گیلان که وقتی سرزمینی پوشیده از جنگل و رود و تالاب است، یعنی محیط‌زیست بسیار غنی‌ای دارد؛ طبیعتی که یک فرصت و ظرفیت بسیار مهم برای یک زیست سالم و توسعه‌گردشگری و رونق اقتصادی به‌شمار می‌رود؛ البته اگر این طبیعت را بتوان سالم نگه‌داشت و حفظ کرد. متأسفانه در گیلان هم مثل سایر نقاط ایران نه‌تنها توجهی به سلامت محیط‌زیست نشده بلکه تا حدود زیادی این طبیعت در مسیر نابودی سوق داده شده مانند حال خراب تالاب بین‌المللی انزلی، انباشت غیراصولی کوهی از زباله و پسماند در منطقه سراوان رشت و جاری‌شدن فاضلاب در عمده رودهای گیلان در نبود شبکه تصفیه فاضلاب. ورود سنبل آبی به منابع آبی استان گیلان، مصرف بالای آب در حوزه کشاورزی و آتش‌سوزی عمدی پیایی در اراضی تالابی و جنگلی هم از دیگر چالش‌های محیط‌زیستی استان است.

حسن زرکار از فعالان محیط‌زیستی استان گیلان می‌گوید: طرح احیای تالاب‌انزلی از سال ۹۷آغاز شد و یکی از دلایلی که باعث اجرای این طرح شد، آلودگی‌های بسیاری است که در تالاب‌انزلی وجود دارد و هنوز پاک نشده است. زرکار با اشاره به اینکه حدود ۸۵درصد ظرفیت نگهداری آب تالاب به دلیل انباشت رسوبات پر شده است، می‌افزاید: تالاب‌انزلی توسط فاضلاب‌های کشاورزی و شهری بسیار آلوده شده و این آلودگی‌ها به‌مرور زمان رسوباتی معدنی در کف این تالاب به‌وجود خواهند آورد و باعث خشکی تالاب انزلی خواهند شد.

این زباله‌ها بیچاره‌مان کرد

یکی دیگر از مهم‌ترین چالش‌های محیط‌زیستی گیلان، مدیریت پسماند است. به‌طور کلی دفع پسماندها در گیلان غیراصولی است. طبق آمارهای موجود حدود ۲۵مرکز دفع زباله در استان گیلان وجود دارد که در اکثر این مراکز ضوابط زیست‌محیطی رعایت نمی‌شود. درباره چالش‌های مدیریت پسماند گیلان با محمد نخستین از فعالان محیط‌زیستی گفت‌وگو کردیم. نخستین به جام جم می‌گوید: سطح آب‌های زیرزمینی استان گیلان بالاست و نبودتصفیه مناسب شیرابه و تخلیه آن در محیط و منابع آبی مشکلات زیست‌محیطی بسیاری ایجاد کرده است.

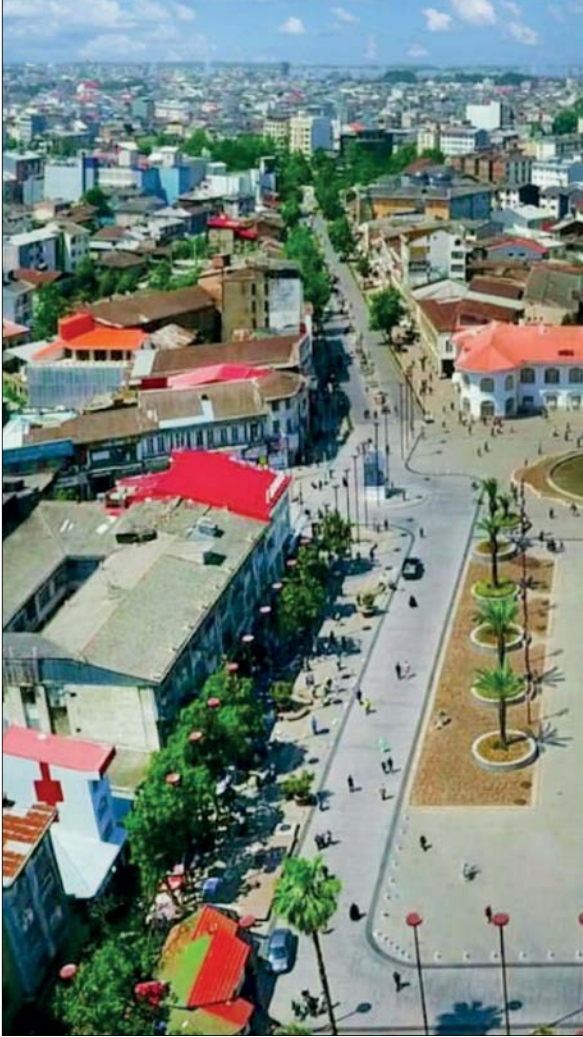
به گفته وی، علاوه بر مدیریت صحیح و چاره‌اندیشی برای دفن اصولی پسماند، فرهنگ و سبک‌زندگی مردم هم باید در این خصوص تغییر کند. باید تفکیک زباله از مبدا و همچنین تولید کمتر زباله در خانه‌ها موردتوجه ویژه قرار گیرد. نخستین به موضوع مشکلات مردم منطقه سراوان رشت درخصوص دفن غیربهداشتی زباله در آن منطقه هم اشاره کرده و می‌گوید: روزانه حدود ۵۰۰تن زباله در منطقه سراوان رشت دفع غیربهداشتی می‌شود که مشکلات زیستی و بهداشتی فراوانی برای مردم منطقه سراوان به دنبال داشته است. ضروری است مسوولان در سریع‌ترین وقت ممکن به

وقتی روی پیشانی گیلان داغ زمین‌لرزه نشست

گیلان یک خاطره بسیار تلخ طبیعی را پشت سر گذاشته که باعث‌شده در تاریخ این استان و روی پیشانی‌اش ثبت شود و سرنوشت بسیار از مردمان آن را دگرگون کند. زمین‌لرزه رودبار و منجیل همان واقعه تلخ طبیعی است که ۳۱خرداد۶۹به‌وقوع پیوست و خسارات جانی و مالی زیادی به این منطقه وارد کرد. این زمین‌لرزه در یک

ها آرزوی زندگی در شهرهای آن را در سر دارند

شرایط قرمز

تصویر هوایی از شهر رشت در مرکز استان گیلان

درمی‌یافتید که فقط ماهی و کلوچه و زیتون ندارد و شهر رشتش مرکز بهترین غذاهای دنیاست. این ادعا را به گواه شوری جهانی‌ای بیان می‌کنیم که نام رشت را در زمره شهرهای خلاق خوراک دنیا به ثبت رسانده و به مردم سراسر جهان توصیه کرده حتماً به رشت سفر کنند و از غذاهای متنوع و رنگانگ و خوش‌طعم آن نوش جان کنند.

باغات مرکبات و عطرخوش نارنج را هم که به طعم برنج و سفره غذای گیلانی اضافه کنید، می‌دانید چه می‌شود.

طبیعت غنی این استان بستری برای تولید انواع صنایع‌دستی ازجمله حصیربافی و چادرش‌بافی و... هم شده است. از حکایت غروب‌های زیبای سواحل و اسکله‌های تفریحی گردشگری هم که حتماً خودتان بهتر از ما با خبرید.

همه این زیبایی‌ها را رنگارنگ کنارت دست‌درازی ما آدمیان به جان این پیکره زیبا که نتیجه‌اش شده ویرانی و تباهی دریاچه و تالاب و رود و جنگل و ساحل تا امروز گیلان بشود بهشتی تیره‌روی و دل‌مرده که دیگر شادابی و طراوتی برایش نمانده است.

چای ایرانی نه در سبد خانوارها جا دارد و نه در سبد حمایتی دولتی‌ها

زیاد و به مدت طولانی پرداخت می‌شود. قربانی هم با گلایه از واردات چای که مشکلات بسیاری برای چایکار به وجود آورده، می‌گوید: کیفیت چای ایرانی قابل‌مقایسه با کیفیت چای وارداتی خارجی نیست. مسوولان با حمایت از چای ایرانی می‌توانند این محصول درجه‌یک را حتی به کشورهای دیگر صادر کنند تا کشاورزان چایکار سود مناسبی با توجه به سختی کار خود به‌دست آورند.

گفت‌وگوی ما با چایکاران و فعالان این بخش نشان

می‌دهد که دولت باید چند نکته مهم را در این حوزه

موردتوجه و رسیدگی قرار دهد تا هم حال این صنعت

خوب شود و هم بتوان از این ظرفیت در جهت رونق زندگی

روستاییان و توسعه اقتصاد استان و حتی کشور بهره

برد. حمایت از چایکاران و کارخانجات چای‌سازی، پرداخت

به‌موقع نهای برگ‌سبز کشاورزان و جلوگیری از ورود بی‌رویه

گیلان به عنوان یکی از قطب‌های مهم کشاورزی کشورمان در تولید چای، برنج، بادام و زیتون پیشتاز است. یکصد سال پیش وقتی کاشف السلطنه وضعیت جغرافیایی کشور را بررسی کرد به این نتیجه رسید که بوته‌های چای در گیلان قابل رویش است و حدود ۹۰درصد از بوته‌های چای کشور در این استان وجود دارد. با وجود این قدمت و وسعت مزارع چای اما طی ده‌سال اخیر مشکلات عدیده‌ای گریبان این حوزه را گرفته طوری که بسیاری از باغ‌های چای یا خشک شده یا تغییر کاربری داده و بسیاری از کشاورزان چایکار باغ‌های چای خود را از دست داده‌اند.

رضا مقدم، مدیریت یکی از کارخانه‌های چای‌سازی در شرق گیلان به ما می‌گوید: باید اراده قوی برای حل و فصل مشکلات صنعت چای توسط مدیران جهاد کشاورزی در کشور وجود داشته باشد. درحال حاضر در صنعت چای با یک رکود مواجه هستیم و علت آن نبود مدیریتی مدبرانه برای این محصول استراتژیک بوده است.

به عقیده مقدم، یکی از امور ضروری که باید در حوزه کار کشاورزی و به‌خصوص چای موردتوجه قرار گیرد مکنایزه‌کردن فرآیند کاشت و برداشت است. این کار به لحاظ اقتصادی بسیار به‌صرفه است و از حیف‌ومیل‌هایی که در روش سنتی وجود دارد، جلوگیری می‌کند.

وی از واردات بی‌رویه چای به کشور انتقاد کرده و می‌گوید: وقتی باغات چای کشور که عمدتاً در استان گیلان و تاحدودی در استان مازندران وجود دارد، می‌تواند مصرف داخل را بی‌نیاز کند؛ چرا باید مبادرت به واردات این کالا کرد؟ واردات چای به کشاورزان، صنعت چای و کارخانه‌داران چای‌ساز ضرر و زیان بسیاری وارد کرده و می‌کند؛ آنقدر که بسیاری از باغداران چای کار باغات خود را تغییر کاربری داده و کسب‌وکار کشاورزی خود را رها کرده‌اند.

عباس قربانی یکی از کشاورزان چایکار املشی به ما می‌گوید: حدود ۲۰سال است که باغ چای دارم اما همیشه قیمت مناسبی برای برگ سبز چای توسط دولت ارائه نمی‌شود و در بسیاری از موارد مطالبات چایکاران در اقساط